

Til: Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
sfospost@statsforvalteren.no

Kopi: Oslo og Omland Friluftsråd (OOF)
DNT Oslo og Omegn v/Dag Olav Brækkan
Skiforeningen
Naturvernforbundet i Hole og Ringerike
Naturvernforbundet i Buskerud

Søndre Sandås, 10. januar 2025

Konsekvenser av varslet omgjøring av dispensasjonsvedtak etter Markaloven – avtale om overdragelse av rettigheter til adkomstvei

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) viser til brev fra Statsforvalteren av 08.10.2024 «*Forhåndsvarsel om mulig omgjøring av tillatelse etter markaloven – bygging av vei til militært anlegg på Gyrihaugen*», ref. 2024/35452. I forlengelse av brevet vil NOA fremme en forespørsel relatert til det samme sakskomplekset.

Forsvarsbygg forhandlet og inngikk en avtale med berørte grunneiere om rettighet til å anlegge adkomstvei til Gyrihaugen og disponere areal på toppen av Gyrihaugen. Avtalen gjelder i sin helhet, så vidt NOA kjenner til, rettigheter som utledes fra dispensasjonsvedtak i Ringerike kommunes hovedutvalg for miljø- og arealforvaltning (HMA), sak 43/21. Avtalen bestemmer at grunneierne får tilgang til bruk av veien og sier at de «overtar veien vederlagsfritt hvis Forsvaret forlater området». Det innebærer at «de overtar ansvar for forvaltning og vedlikehold. Herunder styring av tilgang gjennom veibom». Se Vedlegg 1 (*Utkast til referat fra møte med grunneierne 28.08.2023 – Øystein Løvli Forsvarsbygg*).

For ordens skyld opplyser vi om at NOA ikke har sett den aktuelle avtalen. Vi legger til grunn at Statsforvalteren får innhentet denne i forbindelse med sin vurdering. NOA imøteser gjenpart av avtalen oversendt.

NOA fremholder at avtalen mellom Forsvarsbygg og grunneierne om adkomstveien til Gyrihaugen må kjennes ugyldig, og anmoder derfor Statsforvalteren om å ta stilling til gyldigheten av denne. Det begrunnes med følgende:

Ved gjennomføring av den varslede omgjøringen av dispensasjonsvedtak 43/21 vil Forsvarsbygg ikke lenger ha rettslig grunnlag for hverken etablering eller bruk av veien, og dermed heller ikke mulighet til å disponere over denne ved å overdra (de bortfalte) rettighetene til tredjeparter.

Dersom dispensasjonsvedtaket omgjøres, kan Forsvarsbygg ikke inngå avtaler basert på vedtaket. Vi viser for øvrig til avtalelovens §36.

Det er ingen forhold som antyder at grunneierne kunne fått en dispensasjon fra markalovens bygge- og anleggsforbud i det aktuelle området. Veien kom altså i stand på grunn av en dispensasjonsmulighet Forsvarsbygg alene kunne ha fått innvilget. Dersom avtalen med

grunneierne blir stående, vil det i realiteten innebære en omgåelse av markaloven og dens prosesser. Det vil være klart urimelig å gjøre en slik avtale gjeldende på bekostning av de tredjeparts- og offentlige interesser som normalt er beskyttet gjennom saksgangen etter lovverket som gjelder for Osloområdet. Spørsmålet har derfor en prinsipiell karakter.

I møtet 28.08.2023 synes både Forsvaret og grunneierne å åpne for at myndighetene har mulighet til å overprøve avtalens gyldighet og rettsvirkninger, ref. Vedlegg 1 og Vedlegg 2 (Notat fra møtene om Gyrihaugen 28.08.2023 gjort av Arne Hellum, Ringerike kommune).

Kommunen, Forsvarsbygg og andre berørte parter og interesseorganisasjoner vil nå være involvert i en plan for istandsetting av det aktuelle området på Gyrihaugen. Avtalens gyldighet vil ha direkte innvirkning på grunneierens interesser i graden av tilbakeføring og naturrestaurering som skal finne sted. Etter NOAs syn må denne rettstilstanden klargjøres av Statsforvalteren før drøftelser om retting / restaurering innledes.

Vi imøteser Statsforvalterens oppfølging.

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Håkon Eide Gundersen (sign.),
Daglig leder

Nikolai Norman (sign.),
Styreleder

Vedlegg:

- Vedlegg 1 – *Utkast til referat fra møte med grunneierne 28.08.2023 – Øystein Løvli Forsvarsbygg.*
- Vedlegg 2 – *Notat fra møtene om Gyrihaugen 28.08.2023 gjort av Arne Hellum, Ringerike kommune.*